

Perspectives espirituals postpandèmia

Patronat de la Fundació
Joan Maragall

Intentar una prospectiva sobre com evolucionarà el món després del daltabaix sanitari i econòmic i la perplexitat política de la pandèmia, i tenint en compte l'acceleració tecnològica, és imprescindible per a l'economia, la sociologia i la política. Cal fer estimacions realistes per optimitzar els projec-

tes destinats a superar aquest episodi i planejar un futur tan digne i prometedor com sigui possible per a molts. En aquest context, també és d'interès examinar les possibles línies culturals i espirituals d'evolució. Aquí proposem uns elements de reflexió.

La dimensió espiritual s'ha vist sacsejada durant la pandèmia per set factors: la presència accentuada de la mort; la consciència de vulnerabilitat vital i de limitació de les utopies tecnològiques; la importància de serveis essencials habitualment poc valorats; l'increment de l'atur i la pobresa; l'augment de les desigualtats econòmiques; les dificultats de les cerimònies de culte –en especial les de comiat als difunts–; la presència incrementada dels canals de comunicació digitals (des de l'àmbit interpersonal i familiar fins a conferències i actes col·lectius).

Algunes d'aquests aspectes, en especial la mort, la pobresa i la importància de les feines essencials, han fet posar més atenció a les dimensions espirituals de l'experiència humana i a la seva dimensió col·lectiva d'ajut i de servei.

Però també cal tenir en compte tres aspectes generals relacionats amb maneres diverses de sortir de la pandèmia i que podem comparar amb les sortides de la I Guerra Mundial i de l'anomenada grip espanyola. D'una banda, hi haurà una sensació d'eufòria i d'alliberament que estimula-

rà l'afany de viure i la creativitat artística –com en els famosos “feliços anys vint”, especialment a França i als Estats Units–. D'altra banda, l'increment de les desigualtats suscitarà ira i rancúnia per part dels que s'han sentit perdedors en aquest temps, i pot alimentar greus conflictes socials –com va passar, per exemple, amb les tensions socials a Barcelona, en què els beneficis econòmics de la neutralitat van ser acumulats per uns pocs–. En tercer lloc, el trauma social alimentarà odi contra el sistema polític i durà a populismes autoritaris

blesmes. Pel que fa a la justícia social, cal que l'espiritualitat insisteixi en la lògica de la generositat i dels aspectes enriquidors d'una reducció de la desigualtat, que exhorti a participar en l'assistència social al desvalgut, que mogui a promoure la millora de les condicions socials i que estimuli la participació en la vida col·lectiva.

Una espiritualitat portadora d'esperança i d'alegria de viure cal que ajudi a una reflexió sobre el sentit de la vida, estimuli l'autocrítica als propis desitjos des d'una visió de conjunt d'un mateix i dels altres i desenvolupi la consciència, la responsabilitat i el goig d'una dimensió transcendent.

Una espiritualitat que doni a conèixer la complexitat dels problemes amb una visió que superi la immediatesa i que consideri interessos de conjunt pot intentar, per exemple, enriquir amb una dimensió humana i social les visions ecològiques massa centrades en el planeta i l'economia; oferir espais de trobada per mitigar la radicalització i fragmentació de la societat i la crispació de les xarxes; tenir consciència del paper disruptiu de les noves tecnologies –tel·le treball, robòtica, intel·ligència artificial...– sobre

les formes de treball, contribuir a les possibilitats del treball digne i de l'oci fruituós en la realització personal i el sentit de la vida.

En el cristianisme, aquestes vies tenen una llarga tradició, testimonis valuosos i organitzacions amb experiència. Ara cal que la seva concreció pràctica sigui entusiasta, esforçada, eficaç i adaptada a les circumstàncies noves del món.

Informació elaborada per: **DAVID JOL, JAUME DANTI, NÚRIA ICETA, JAUME ANGELATS, FRANCESC TORRALBA, MAR PÉREZ, MAR ROSAS, MARGARITA MAURI, EMÉRITS, PERE LLUÍS FONT, JOSEP MARIA CARBONELL, ANTONI MATABOSCH, MIQUEL CALSINA (DIRECTOR DE QÜESTIONS DE VIDA CRISTIANA)**

Les noves formes de treball haurien d'ajudar a la realització personal

Cal una espiritualitat sensible a la justícia social, portadora d'esperança i que superi la immediatesa

que proposin solucions simplistes, dràstiques i involucionistes a problemes molt complexos –com va passar a l'Alemanya perdedora de la I Guerra Mundial–.

Així doncs, caldrà una espiritualitat que tingui tres característiques: ser molt sensible a la justícia social, ser portadora d'esperança i d'alegria de viure i contribuir a donar a conèixer la complexitat real dels pro-